

Wartość publicznych funkcji lasu

Piotr Gołos
Instytut Badawczy Leśnictwa
p.golos@ibles.waw.pl
606-883-125

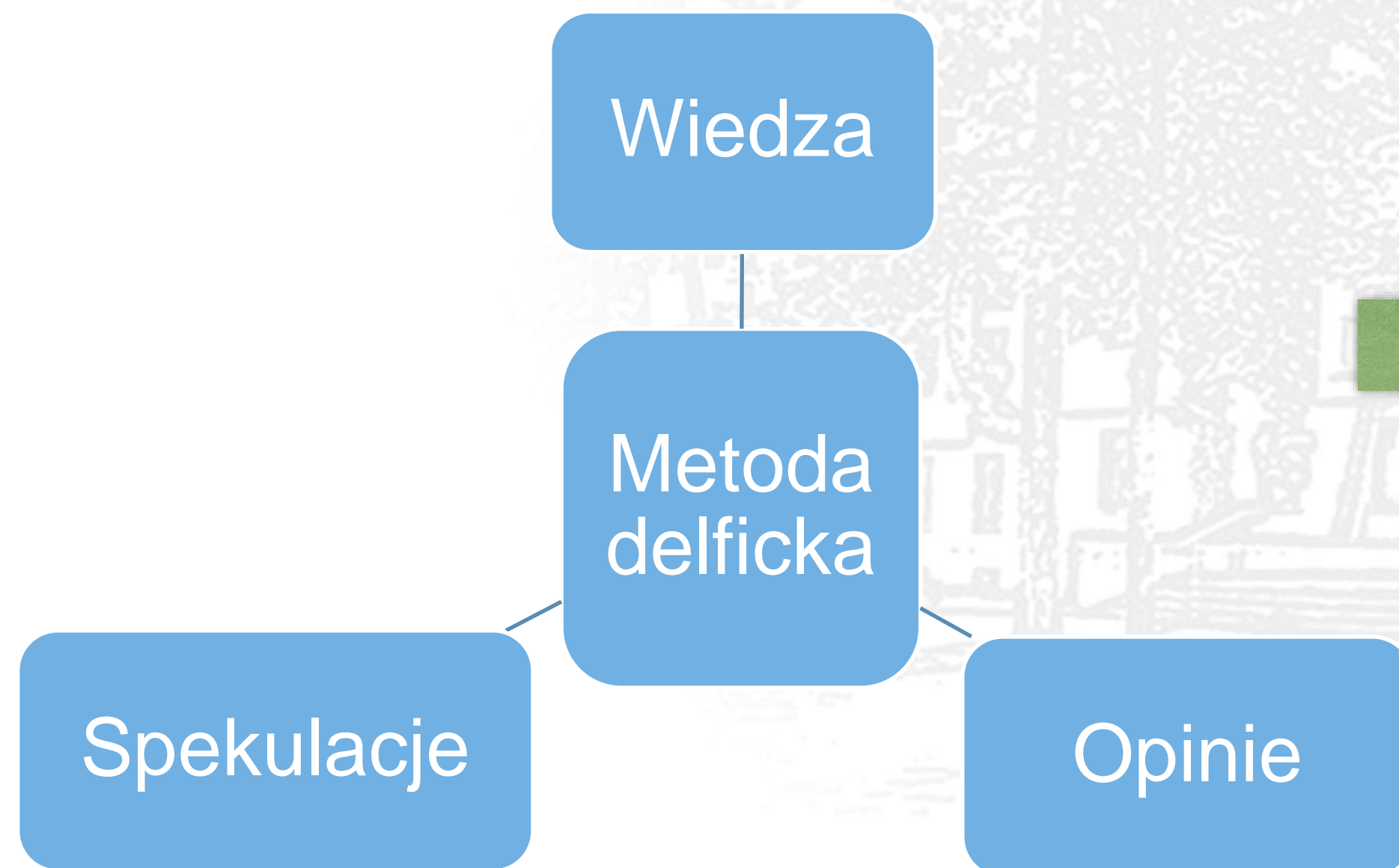

		MOŻLIWOŚĆ WYŁĄCZENIA Z KONSUMPCJI	
		TAK	NIE
K O N K U R E N C Y J N O Ś Ć	TAK	CZYSTE DOBRA PRYWATNE	DOBRA MIESZANE
		1) niskie koszty wyłączenia z użytkowania (cena), 2) produkowane przez podmiot gospodarczy, 3) dystrybucja przez rynek, 4) finansowane z przychodów ze sprzedaży.	1) ograniczona zbiorowa konsumpcja, 2) produkcja przez sektor prywatny lub publiczny, 3) dystrybucja rynkowa lub przez instytucje publiczne, 4) finansowanie z przychodów, opłat lub podatków.
		np. surowiec drzewny, kopaliny, choinki i stroisz, zwierzyna	np. płody runa leśnego i grzyby, rekreacja i wypoczynek w lesie
	NIE	DOBRA KLUBOWE	CZYSTE DOBRA PUBLICZNE
1) dobra prywatne z efektami zewnętrznymi, 2) produkowane przez sektor prywatny, 3) dystrybucja rynkowa z wykorzystaniem, subsydiów lub podatków 4) finansowanie z przychodów ze sprzedaży.		1) wysokie koszty wyłączenia, 2) dostarczane przez rząd lub sektor prywatny na podstawie kontraktów (przetargów) 3) dystrybucja przez budżet, 4) finansowanie podatkami.	
	np. łowiectwo, jeździectwo, survival	np. powietrze, ochrona przyrody w rezerwach	

Ocena znaczenia wybranych funkcji lasu na podstawie badań opinii społecznej, w tym funkcji produkcji surowca drzewnego [pkt]

Wycena ocenionych przez respondentów funkcji względem wartości głównego dobra rynkowego jakim jest surowiec drzewny [zł/pkt]

Wartość strumienia surowca
drzewnego 1031 zł/ha/rok

Ocena znaczenia funkcji produkcji surowca drzewnego
przez respondentów („ekspertów”) – 12,23 pkt

Względna wartość
użytkowa surowca
drzewnego (zł/pkt)

$$W_{Pkt} = \frac{W_{SL}}{P_O}$$

$$\frac{1031 \text{ zł/ha/rok}}{12,23 \text{ pkt}} = 84,3 \text{ zł/pkt}$$

Wyniki oceny społecznego znaczenia wybranych funkcji, w tym funkcji produkcji surowca drzewnego (P_o) (pkt)

Oceniane funkcje lasu	N	Średnia
Ochrona gleby	752	10,21
Ochrona wody	752	10,35
Las jako środowisko życia roślin i zwierząt	944	22,45
Las jako miejsce rekreacji	769	9,65
Ochrona powietrza	842	13,59
Las jako źródło surowca drzewnego	815	12,23
Las jako źródło jagód, grzybów i innych płodów runa leśnego	777	10,83
Las jako ważny element kształtujący klimat	681	10,31
Inne	22	0,39
Razem		100,00

Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie IBL w październiku 2013 r. przez Ośrodek Badania Opinii Publicznej (OBOP) na losowej reprezentatywnej próbie 1001 mieszkańców Polski (powyżej 18 roku życia). Ranking 6 pozaprodukcyjnych oraz 2 produkcyjnych funkcji lasu ustalony przez respondentów w odpowiedzi na pytanie „Czy może Pan/i określić znaczenie wymienionych w tabeli funkcji dzieląc między nimi 100 punktów?”

Wartość strumienia dóbr i usług najważniejszych funkcji lasu i gospodarki leśnej ustalona na podstawie badaniach przeprowadzonych w październiku 2013 r. przez OBOP na zlecenie IBL

Oceniane funkcje lasu	Średnia liczba pkt zadeklarowana przez respondentów	Względna wartość strumienia dóbr i usług [zł/ha/rok]
Ochrona gleby	10,21	861
Ochrona wody	10,35	873
Las jako środowisko życia roślin i zwierząt	22,45	1893
Las jako miejsce rekreacji	9,65	813
Ochrona powietrza	13,59	1146
Las jako źródło surowca drzewnego	12,23	1031
Las jako źródło jagód, grzybów i innych płodów runa leśnego	10,83	913
Las jako ważny element kształtujący klimat	10,31	869
Inne	0,39	33
Razem	100	8430

Rentowność kapitału naturalnego

$$R_N = \frac{W_{SL}}{W_{ZL}} * 100$$

Rentowność kapitału naturalnego w gospodarce leśnej została zdefiniowana jako względny wskaźnik obrazujący poziom przychodów z zaangażowanego kapitału, którym jest sumaryczna wartość zasobów gruntów leśnych oraz zasobów drzewnych.

Rok	Powierzchnia lasów [ha]	Wartość lasów (grunty i zasoby drzewne na pniu) [tys. zł]	Przychody z działalności podstawowej i administracyjnej (bez dotacji), w tym z tytułu sprzedaży drewna [tys. zł]	Wskaźnik rentowności kapitału naturalnego [%]
2011	7 277 128	276 357 448	6 641 593	2,40
2012	7 279 654	280 219 689	6 400 905	2,28
2013	7 285 297	260 004 671	6 398 953	2,46
2014	7 294 114	289 154 369	7 173 690	2,48

Względna wartość użytkowa zasobów wybranych funkcji lasu ustalona na podstawie danych z 2013 r.

Oceniane funkcje lasu	Średnia wartość oceny przypisana przez respondentów [pkt]	Wartość zasobów wybranych funkcji PGLLP [mln zł]	Wartość strumienia wybranych funkcji PGLLP [zł/ha]
Ochrona gleby	10,21	230 717	35 131
Ochrona wody	10,35	233 881	35 612
Las jako środowisko życia roślin i zwierząt	22,45	507 307	77 246
Las jako miejsce rekreacji	9,65	218 063	33 204
Ochrona powietrza	13,59	307 096	46 761
Las jako źródło surowca drzewnego	12,23	280 220	42 081
Las jako źródło jagód, grzybów i innych płodów runa leśnego	10,83	244 728	37 264
Las jako ważny element kształtujący klimat	10,31	232 977	35 475
Inne	0,39	8 813	1342
Razem	100,00	2 259 945	344 082

1. Każdy fragment lasu dostarcza użyteczności wszystkich ocenianych funkcje lasu na podobnym poziomie.
2. Czynnikiem decydującym o końcowej wartości zasobów lasu i gospodarki leśnej są ceny rynkowe surowca drzewnego (względem którego wyceniane są zasoby pozostałych funkcji lasu)
3. Wzrost lub zmniejszenie wartości wycenianych zasobów pozaprodukcyjnych funkcji lasu i gospodarki leśnej jest wprost proporcjonalny do zmian wartości zasobów drzewnych.
4. Respondenci ustalając znaczenie funkcji lasu nie znają wartości rynkowej strumienia surowca drzewnego ani płodów runa leśnego, stąd należy przyjąć, że ich oceny są obiektywne i wynikają z rzeczywistej użyteczności ocenianych dóbr i usług.